

A TENGERPART

NAPILAP.

VII. évfolyam.

FIUME, szerda 1910. január 12.

4. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Francia tőke Magyarországon.

Magyarország ha adósságot akar csinálni, túlnyomó részben a külföldre szorul. Az állam adósságlevelei, a községi kölcsönök, jelzáloglevelek legnagyobb része a külföldön van elhelyezve. A községi és jelzálogkötvények kibocsátásánál a kibocsátó bankok rendszerint még csak prospektussal sem fordulnak a belföldi piaccal és forma szerint csak közvetítői a pénzkölcsönző külföldi bankároknak. Az állami kölcsönkibocsátásoknál inkább csak a látszat kedvéért tesznek közzé aláírási felhívásokat, de a belföldi piacnak semmi jelentőséget sem tulajdonítanak.

Nagyon érdekes volna tanulmányozni azt a kérdést, hogy ennek oka tisztán az a sokat emlegetett tökeszegénység-e, vagy vannak itt más okok is. A takarékbetétek évről-évre való tekintélyes emelkedése azt bizonyítja, hogy a tökeszegénységgel nem lehet megokolni a belföldi piacnak ezt a teljes közömbösséget az állami és közkölcsönök iránt. Egyik fő oka ennek hitelszervezetünk fejletlensége. A vezető bankok inkább kényelemszeretettől mellőzik a belföldet és nem nevelik a közönséget ezeknek a befektetési értékeknek a megszerzésére.

Ennek a szervezeten és fejletlen állapotnak meg vannak a maga hátrányai, amelyek annyira kézenfekvők, hogy szinte felesleges őket bővebben fejtegetni. De ezek a fejtegetések messze is vezetnének. Ezuttal csak arra akarunk utalni, hogy az állam, ha kölcsönre szorul, pedig melyik állam nem szorul kölcsönre, mindig ki van szolgáltatva egy külföldi bankcsoport rideg üzleti érdekeinek. Az alkotmányos éra elején nagyon keserű tapasztalatai voltak az akkori kormányoknak az állam bankárjairól. Az állam hitele csak lassan fejlődött és csak a 90-es évek elején indult meg — igaz, hogy rohamosan — a javulás. Az utóbbi években azonban nagy visszaesés állt be. Részben az államok nagy hadikészülődései, részben a mindinkább nagyobb arányokat öltő szociális reformok minden állam kormányát a hitel fokozottabb igénybevételére kényszerítették. Ezért a magyar kormányoknak évről-évre nagyobb gondot okoz az állam hitelszükségleteinek kielégítése.

A magyar állam bankárja hosszú éveken át egy pénzügyi csoport volt, amelynek tagjai: Budapesten a Hitelbank, Bécsben az Osztrák Hitelintézet, az Osztrák Földhitelintézet és a Rotschild S. M. cég, Berlinben a Bleichröder-cég és a Disconto-Gesellschaft. Ez a csoport a kibocsátott kölcsönöket csak kis részben helyezte el Magyarországon, túlnyomó részben azonban Ausztriában és Németországban. Ám az osztrák piac az utóbbi időben a két állam lappangó ellenségeskedése miatt nagyon megbízhatatlannak bizonyult. Maga az osztrák kormány is titkos aknamunkát folytatott a magyar

értékek ellen. A német piac magatartását is Ausztria irányította és így történt azután, hogy a magyar kormánynak már hosszabb idő óta gondot okoz az állami kölcsönök elhelyezése.

Az osztrák és német pénzügyi piacnak ez a magatartása érlelte azt a gondolatot, hogy nem volna-e helyesebb, ha Magyarország kölcsönével közvetlenül a francia pénzügyi piacra fordulna, amely tőkében hasonlíthatatlanabbul gazdagabb, mint akár a német, akár az osztrák? Franciaországban a legtávolabbi exotikus államok kölcsönait is készséggel fogadják, szinte kétségtelen tehát, hogy egy pénzügyileg, gazdaságilag és politikailag annyira konszolidált állam, mint Magyarország, ott szíves fogadtatásra talál. Franciaországban nagy szimpátiát éreztek nem régen Magyarország iránt és ezek az érzések még nem mosódtak el végképpen.

A puhatóldások ez irányban már már régóta folytak, de nehezen haladtak előre. Sok akadály volt. A legnagyobb nehézséget az okozta, hogy Franciaországban csak olyan kötvényeket látnak szívesen, amelyek aranyértékre szólnak. A francia tőkepénzes pontosan akarja tudni, hogy szelvényeiért hány frankot és hány centimet kap. A magyar kormányok azonban a valuta rendezés megkezdése és különösen a koronaérték kötelező behozatala óta csakis koronaértékre szóló kölcsönöket voltak hajlandók kibocsátani. A koronaérték azonban — a készfizes kötelező kimondásáig — nem tartalmaz fix aranyigértet.

Öt év előtt, a milliárdos nagy konverzáció alkalmával tettek kísérletet arra, hogy a magyar koronajáradékot a francia tőzsdére bevezessék. Ez a terv meghiusult Rouvier akkori pénzügyminiszter ellentárlásán, akinek még egy különös oka volt arra, hogy a magyar konzolok importját ellenezze. A klerikális francia közönség akkor avval tüntetett a radikális kormány ellen, hogy a francia járadékokat piacra dobta és inkább külföldi kölcsönöket vásárolt. Rouvier nem akarta, hogy a francia járadéknak még egy konkurrens legyen.

Talán — sőt ez valószínű — a francia bankárvilágnak az sem tetszett, hogy csak másodkézből jusson a magyar címletekhez, miután a kibocsátás hasznát német és osztrák bankárok már lefölozték. Ujabbán tehát arról folytak a tárgyalások, hogy Magyarország egy új kibocsátási kölcsönével közvetlenül forduljon a párisi piacra.

Persze, ezeknek a tárgyalásoknak is meg voltak a maga nehézségei. Mikor a puhatóldásnak Németországban hírt vették, meggyanusították Magyarországot avval, hogy a franciáknak politikai ellenszolgáltatást ígér, hogy a hármasszövetség ellen izgat majd a franciák kedvéért és más eféle badarságokat híreszteltek.

Most, szinte váratlanul felbukkan a hír, hogy a tárgyalások eredményre vezettek. A Rotschild-csoport budapesti és bécsi tagjai a

párisi Rothschild-házzal szövetkeztek állítólag avégből, hogy egy ujonnan kibocsátandó magyar kölcsönt kizárólag Franciaországban helyezzenek el. A kölcsön összege 500 millió korona. Az új címletek frankra és nem koronaértékre fognak szólni és az átvételi árfolyam, mintegy 2 százalékkal lesz olcsóbb a koronajáradékok árfolyamánál, mert Párisban a kibocsátás költségei igen jelentékenyek.

A feltételek elég súlyosak, de a dolog mégis örvendetes, mert Magyarország nem lesz többé olyan függő viszonyban osztrák és német hitelezőitől. Természetesen csak akkor lehet ezt a műveletet végrehajtani, ha lesz parlamenti kormány. Hogy ez a feltétel mikor következik be — az a jövő titka.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hírek.** Malomszegi Elek Pál, udvari tanácsos, a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság vezérigazgatója és Blum Brunó, ugyanezen intézet igazgatója tegnap városunkba érkeztek.

— **A rappresentanza és az állandó bizottság ülése.** A városi képviselőtestület pénteken este és az állandó bizottság pénteken délelőn a polgármester elnöklésével ülést tart.

— **Repülőgép Fiumében.** Mint már többször jeleztük néhány fiumei sportember „Demoiselle” típusu Santos-Dumont féle repülőgépet rendelt, amely jelenleg a legkisebb arányok mellett a legnagyobb gyorsaságot tudja kifejteni. Az aeroplán már a következő napokban érkezik Fiuméba. Egyelőre a Fenice színházban állítják ki, majd megkezdik a repülési kísérleteket.

— **Uj tőképződés.** A Fiumara folyónak decemberi nagy áradásával egyidőben érdekes geológiai átalakulás történt a grobniki mezőn Cicave falu közelében. A föld alól ugyanis nagymennyiségű víz szivárgott fel és annyira elárasztotta a mező mélyében fekvő részét, hogy közel két kilométer kiterjedésben meglehetősen mély tó képződött. A közeli községek lakói az ujonnan képződött tavat „Cicavei tó”-nak nevezték el, azóta a kíváncsiak nagy tömege keresi fel nap-nap után. Az új tóalakulás iránt végre a hatóság is érdeklődött s egy helyszínére kiszállt bizottság állapította meg, hogy ha a tó vize mintegy két hét alatt nem tűnik a föld alá, akkor a tó mindig megmarad.

— **Gazdátlan pénztárca.** A Via dei Municipión tegnap délután az egyik szolgálatot teljesítő rendőr egy pénztárcát talált, amelyben egy korona huszonnégy fillér értékű aprópénz volt. A tárcát igazolt tulajdonosa a rendőrségen átveheti.

— **Elítélték az ügyészség tolvaját.** Annak idején megirtuk, hogy Molnár Ferenc hosszabb időre elítélt rab, aki az ügyészség irodájában dolgozott, hónapokkal ezelőtt a felületes ellenőrzés kihasználásával megrabolta az ügyészség pénzeszközét, amelyből nyolcszáz koronát vett el s aztán megszökött. A szökés nagy feltűnést keltett s Molnárt csak hosz-

szas körözés után sikerült újból elfogni. A tartóztatás a fővárosban történt, ahonnan Fiuméba szállították. Tegnap tartották meg a szökevény rab ügyében a törvényszéken a tárgyalást. A huszonhárom éves aradi illetőségű Molnár Ferenc a tárgyalás alkalmával kihívóan viselkedett s az elnök kérdéseire gyakran nem is válaszolt. Az ügyészség képviselője az ügyészség kárára elkövetett nyolcszáz korona ellopásának büntetével vádolta s kérte a már többszörösen büntetett előéletű rab szigorú megbüntetését. Ezzel szemben a vádlott félbolondnak tetette magát és semmire sem akart emlékezni. A bizonyítás befejezése után a perbeszédre került a sor s Eisler Fülöp dr. ügyvéd védőbeszéde után a törvényszék Molnár Ferencet három évi fegyházra ítélte. A védő felebbezést jelentett be.

— **Öngyilkosság a tengeren.** A múlt évi december 30-án, mint mi is közöltük, az Ungaro-Croata társaság „Pannonia” gőzöséről a tengerbe vetette magát egy ismeretlen ember. Az ugrást senki sem vette észre s csak az életunt leveléből értesült a hajó személyzete az öngyilkosságról. Egy Zárából érkezett értesítés szerint az öngyilkos kilétét az ottani hatóságoknak sikerült megállapítani. Az életunt Lackner József murani illetőségű levélhordó volt.

— **Felolvasás.** A Fiumei Szabad Liceumban tegnap kezdődött a felolvasások második sorozata, amely alkalommal Gellert Vince dr. főgimnáziumi tanár Edmondo de Amicis-ről tartott felolvasást. Eredetileg Csepreghy dr.-nak a „Madonna” típusok a művészetben” című előadása volt kitűzve, de mivel az illusztráláshoz szükséges diapositívek csak részben érkeztek meg, az előadást el kellett halasztani. De Amicis rokonszenves alakjáról s írói pályájáról sikerült képet rajzolt Gellert Vince dr. kimutatta, hogy ennek a pályának első munkái kapcsolatosak az olasz egység kivívása küzdelmeivel s az új állam politikai és irodalmi fellendülésével. Az író következő fejlődésében a gyermekek névelő apostola lett a *Cuore*-val, mely világhírt szerzett írójának. Majd meg utazásai gyümölcsként egy áldásos, békés emberszeretettel azonos szocializmusnak lett hirdetője, amíg anyjának és fiának öngyilkossága a világtól való teljes visszavonulásra nem készítette. E nagyanyában született az *Idioma gentile* és a *Memorie* című műve. Az 1908. márciusában hirtelen elhunyt költő különösen a gyermekek és a nők kedvenc írója volt.

A jövő héten Képesy tanár fog a legújabb magyar líráról értekezni.

— **Új vasutak építése Olaszországban.** Az olasz államvasutak igazgatóságának a lefolyt üzletéről most kiadott jelentése szerint a következő új vasuti vonalak létesítését tervezi. Ugymint: Cuneo—Ventimiglia, Genova—Tortona, Spilimbergo—Gemona, Bologna—Verona, Bologna—Firenze, Sant Arcangelo—Urbino, a Róma és Trastevere és Róma és Termini közötti összekötő vasut, a calabriai vonal és a szicíliai hálózat kibővítése. Ezenkívül megkezdődtek az előtanulmányok a Motta—San-Vito—Portogruaro közötti vonal és a Volterra—Saline és Volterra—Citta közötti vonalszakasz kiépítése ügyében is.

— **Betörő a pincében.** A cosalai rendőri kirendeltségen tegnap este Kaftanich Orsola cosalai kocsmárosnő feljelentést tett, hogy a késő délutáni órákban ismeretlen tettesek behatoltak a lakóháza mögötti udvarba s az ott levő pince lakatját lefeszítve, a pincéből husz üveg bort elvittek. A cosalai rendőrség megindította a nyomozást.

— **Nagy óceánjáró Fiumében.** Az Austro-Americana „Marta Washington” nevű gőzöse, holnap nagyobb számú visszavándorlóval New-Yorkból ideérkezik.

— **A kikötőből.** Január 11. *Érkezett:* „Christophoros” görög gőzös Pireuszról üresen; „Tisza” magyar gőzös Marseilleből 10,000 láda narancscsal és 130 tonna vegyes áruval; „Indeficienter” magyar gőzös Velencéből üresen.

Indult: „Christian Horn” német gőzös Velencébe 40 tonna babbal, 10 tonna almával és 30 tonna ásványvízzel.

— **A Jó Pajtás.** A Jó Pajtás az én legkedvesebb pajtásom, mondja sok ezer gyermek. Valóban a legkiválóbb írók mintegy versenyre keltek, hogy a gyermekek szívét, lelkét gyönyörködtessék, megtermékenyítsék. A most megjelent számba Mikszáth Kálmán, Rákosi Viktor, Endrődi Sándor, Sebők Zsigmond, Be-

nedek Elek, Radó Antal, Kálnoki Bedő Béla és Schöpflin Aladár irtak regényt, elbeszélést, mesét, verset s mindenféle tréfás apróságot s kiváló művészek díszítették pompás illusztrációkkal. A Jó Pajtás külső kiállítása is méltó a gazdag tartalomhoz: dicséri a Franklin-nyomda előkelő izlését. Melegen ajánljuk a szülők és tanítók figyelmébe ez ujságot, melyben apró emberek és serdülő ifjak, leányok is megtalálják a maguk olvasni valóját. A Jó Pajtás előfizetési ára egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 kor. 50 fillér. Kiadja a Franklin-társulat (Budapest, Egyetem-utca 4) s kívánatra ingyen küld mutatványszámot.

— **Fodor Ármin visszahelyezése.** Megirtuk annak idején, hogy a máv. igazgatósága Fodor Ármin ellenőrt Baranya-Szent-Lőrinc-re helyezte át. Szóvá is tettük az érzékeny veszteséget, mely a Fodor agilitását nehezen nélkülöző fiemei magyar társadalmát ezáltal érte volna s e végből az áthelyezés visszavonása érdekében társadalmi akció megindítását is szorgalmaztuk. Fodor a neki felajánlott támogatást nem óhajtotta igénybe venni és minden az ő áthelyezési ügyével összefüggő mozgalom ellen állást foglalt.

Amint most örömmel értesülünk sikerült Fodor Árminnak áthelyezését visszavonatni és így továbbra is Fiumében marad. Itt maradása széles körben kelt örömet. A fiemei vasutasok, akik körében Fodor jellemes, önzetlen és önfelelő viselkedése által nagy népszerűségnek örvend, igazi lelkesedéssel fogadták a kedvező hírt. Társadalmi téren kifejtett agitálásával pedig Fodor a fiemei magyar társadalom osztatlan bizalmát biztosította magának.

Ugy értesülünk, hogy tisztelői ez alkalommal bankettel óhajtották Fodort ünnepelni, ki azonban szerényen visszautasította a neki szánt ünnepelést s így tisztelőinek le kellett mondaniok az iránta táplált érzelmeknek ily formában való megnyilatkozásától.

— **A kivándorlás újabb ellenőrzése.** Derencin Xavér rendőrigazgató, minthogy a rendőrség eddigi kivándorlási detektívje a rendőrség szolgálatából eltávozott, a kivándorlás s a kivándorlási hajók ellenőrzése iránt újabb intézkedést léptetett életbe. Az új rendelet szerint a kivándorlás ellenőrzését nem kizárólag egy detektív, hanem valamennyi rendőrgyűnök felváltva fogja teljesíteni.

— **A belügyminiszter és a Saxonia.** A kormányzósághoz most érkezett meg a belügyminiszter rendelete, amely szerint a belügyminiszter tudomásul vette, hogy az Azori szigeteknél elsüllyedt Slavonia gőzös helyett a Cunard hajóstársaság igazgatósága a Saxonia gőzöst állította be a Fiume—amerikai vonal forgalmának lebonyolítására.

— **Cukor tolvaj.** Filiptich János negyvenkétéves lindarori illetőségű napszámost tegnap délután a kikötői rendőri kirendeltségre tartóztatva, mert a 17-ik számú vasuti raktár mellett álló egyik teherkocsiból cukrot lopott. A cukrot a rendőrség elkobozta a tolvajtól s Filiptichet felelősségre fogja vonni.

— **Szerencsétlenül járt angol matróz.** Jovell Ernestin huszonhétéves angliai appledorei illetőségű tengerész, aki a Riva Salvatoren horgonyzó Flaminian angol gőzösnön van alkalmazva, tegnap délután a hajó fedélzetén járkalva, a sikos padlón megcsuszott és oly szerencsétlenül esett el, hogy a bal lába kificamodott. A mentők részesítették első segítségben, majd a kórházba akarták szállítani, Jovell azonban a hajóra szállította magát.

— **Az utlevél nélküli kivándorlók ellenőrzése.** Megirtuk, hogy a buttyini csendőrség táviratilag közölte a fiemei rendőrséggel, hogy Buttyin környékéről feltűnően sok kivándorló távozik Amerikába Fiumén át utlevél nélkül. A rendőrség a távirati megkeresés folytán szigorú nyomozást indított, eddig azonban nem sikerült megállapítani, hogy az utlevél nélküli kivándorlók milyen uton és módon hagyják el az országot, illetve a fiemei kikötőt.

— **Az öngyilkos joghallgató ügye.** A rendőrség, mint már jelentettük, Kadlubek Jenő budapesti joghallgató öngyilkosságára vonatkozó iratokat tegnap a vizsgálat elrendelése végett áttette az ügyészséghez. Alapos gyanu

merült fel ugyanis, hogy egyik pozsonyi vagy budapesti irgalmas rendi szerzetes rágalmazása üzte halálba a szerencsétlen joghallgatót.

Távirat ◀▶ Telefon

Lukács kabinetjét

Khuen veszi át.

BÉCS, jan. 11. Lukács László ma délelőtt kilenc órakor a Sacher szállóban Khuen-Héderváry gróffal tanácskozott s megállapodott vele a királyhoz intézendő előterjesztésében. E megállapodás szerint Lukács kabinetjét Khuen gróf venné át, aki a képviselőházat feloszlathá és az új választásokat rendelné el. *Kinevezése valószínűleg már holnap megjelenik a hivatalos lapban.* Az új kabinet egyetlen feladata volna az általános egyenlő és titkos választói jog megalkotása.

Khuen választási kabinetje.

BÉCS, jan. 11. Khuen-Héderváry Károly gróf választási kabinetet fog alapítani. Nincs kizárva azonban, hogy Khuen gróf királyi megbízatása néhány napig még késni fog.

Lukács Héderváryt ajánlja.

BÉCS, jan. 11. Lukács László ma délelőtt királyi kihallgatása előtt egy újságírónak a következő kijelentést tette: Kabinetemmel a békés bibontakozást akartam elősegíteni parlamentáris uton s többséget óhajtottam szerezni az indennitás biztosítására. A tanácskozások kezdetén az indennitás parlamenti megszavazását a miniszterek kilátásba is helyezték, később azonban kitűnt, hogy a pártvezéreknek más a felfogásuk. Már a miniszteri konferencián kijelentettem, hogy levonom ebből a konzekvenciát s megbízatásomat visszaadom s a királynak Khuen-Héderváry Károly gróf meghívását fogom ajánlani. Előterjesztésem után minden további intézkedés a királytól fog függni.

Khuen a királynál.

BUDAPEST, jan. 11. Újabb bécsi távirat szerint Khuen-Héderváry Károly gróf ma délelőtt tizenegy órakor jelent meg a királynál kihallgatáson. A kihallgatás délután egy órakor még tartott. Lukács László délután két órára kapott kihallgatásra meghívót.

Khuen-Héderváry

miniszterelnök.

BÉCS, nov. 11. A király, aki Khuen-Héderváry Károly gróft ma délelőtt tizenegy órától délután egy óráig tartó, két órás kihallgatáson fogadta megbízta Khuen-Héderváry gróft a kabinet megalakításával s miniszterelnökké deszignálta. Khuen-Héderváry a Burgból a kabinetirodába ment, majd Hédervárra utazott, ahonnan még ma Budapestre érkezik.

Bécsi lap Lukácsról.

BÉCS, jan. 11. A Fremdenblatt mai számában Lukács balsikerével foglalkozva azt írja, hogy Lukács kísérletének eredménytelenségét előre lehetett tudni. Lukács ugyanis, aki

Vidám élet van a hegyek között,

mikor a lejtőt elborítja a hó, rohan a rödli, ugrik a ski egyesben és versenyen, öröm nézni. Csak az a baj hogy a sportolóknak a fele huruttal bűnhődik az élvezetért. Elkerülhetnék ezt a bajt ha hozzászoknának, hogy mindig tartssanak maguknál egy doboz valódi Fay féle szódéni ásványpasztillát a mely mindig a szájukban lenne. Ez megvédi az érzékeny nyálkahártyákat minden zavartól ezenkívül igen kelemes ízű is, mert üdítően hat. Okos sportember nem lehet meg nélkül. Szódéni pasztillát minden idevágó üzletben lehet kapni, egy doboz ára 1.25 korona.

Főképviselet Magyarország-Ausztria részére W. Th. Güntzerf cs. és kir. udvari szállító Wien, IV/I. Grosse Neugasse 17.

1910. I/12

ellensége a pluralitásnak és tulságosan angaszaalta magát a Justh párttal, amelyről beigazoldott, hogy kormányképtelen.

Öngyilkos fiatal asszony.

BÉKÉSGYULA, jan. 11. Bacsó Gyula főgimnáziumi tanár neje ma hajnalban revolverrel agyonlőtte magát és azonnal meghalt. A fiatal asszonynak tizenkét nappal ezelőtt volt az esküvője s hátrahagyott levele szerint család körülmények miatt válik meg az élettől.

Eltűnt jegyző.

BUDAPEST, jan. 11. A főkapitánysághoz érkezett újpesti távirat szerint Boda Aladár jegyző lakásáról nyomtalanul eltűnt.

Szökevény rab.

BUDAPEST, jan. 11. A fiumei rendőrség táviratilag értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy Graf Lajos rab megszökött az ügyészség börtönéből.

A bosnyák kivándorlás.

BÉCS, jan. 11. A bécsi muzulmán főiskolai ifjuság, tekintettel muzulmán családoknak Boszniából és Hercegovinából való kivándorlásának az utóbbi időben tapasztalt növekedésére, felhívást intézett fajrokonaihoz, hogy az agitációnak ne adjanak hitelt és ne hagyják el drága hazájukat, főleg miután magában Törökországban is komoly hangok hallatszanak bevándorlásuk ellen.

Az angol alsóházat

feloszlatták.

LONDON, jan. 11. Edvárd király elnöklése alatt ma délután ült össze a Buckingham palotában a minisztertanács, amelynek végével proklamálták az alsóház feloszlását. A választások szombaton, e hó 15-én lesznek.

Változás az olasz

diplomáciában.

RÓMA, jan. 11. A Giornale D'Italia szerint illetékes körök a diplomácia körében tervezett változtatásokat illetőleg szigorúan titoktartók. Erősen tartja magát az a hír, hogy Gallino gróf párisi nagykövet távozik és helyére San Giuliano márki londoni nagykövetet nevezik ki, akinek helyét Imperiali márki konstantinápolyi nagykövet foglalná el; ennek utódja Desplanches báró washingtoni nagykövet lenne, az ő helyére pedig Cucnani márki berlini követet neveznék ki, s ennek helyét Cucchi Boasso szófiai követtel töltenék be.

Bányászok sztrájkja.

SZERAJEVÓ, jan. 11. A Tuzla mellett levő állami szénbányában a munkások néhány nap óta sztrájkolnak, de a nyugalmat nem zavarták meg. A bányászok kis része dolgozik. Valószínű, hogy a sztrájk, melynek nincs komoly jellege, nemsokára véget ér.

Török Dreadnought.

KONSTANTINÁPOLY, jan. 11. A kormány közadakozásból négy Németországban és két Olaszországban épülő torpedózuzót vásárol, azután kerül egy Dreadnought vásárlására a sor.

A spanyol trónkövetelők.

PÁRIS, jan. 11. A New-York Heraldnek táviratozzák Santanderből: Néhány nap előtt egy angol hajó érkezett kikötőnkbe, amelyet a révkapitányság felszólított, hogy azonnal távozzák, mielőtt a parthoz közel érne. Az angol hajó sietve engedelmességet és eltűnt. A kérdéses időben rendőrség és lovaskatonaság szállotta meg a kikötőt. Az angol hajón fegyverek és lőszer volt a Carlisták számára.

A madridi kormány idejekorán értesült a fegyvercsempészésről.

LONDON, jan. 11. A Daily Telegraphnak jelentik Madridból, hogy a fegyvercsempészés már hónapok óta tart és a cataloniai partokon egész nyíltan szállítják a puskákat és lőszereket a Carlisták számára. A kormány idejében tudomást szerzett a csempészésről és a Heralde hivatalos közleményben figyelmeztette a hatóságokat Don Jaime üzelmeire.

Az új nagyvezir.

KONSTANTINÁPOLY, jan. 11. Hakki beyt, ki ma délután ideérkezett, a török határon a drinápolyi váli és Burgasban a főszertartásmester üdvözölték. Minden állomáson küldöttségek várakoztak Hakki bey-re, kinek fogadására az itteni pályaudvaron a szultán követi, a miniszterek, több képviselő és szenátor, egyetemi hallgatók és nagy közönség gyűlt egybe és lelkes óvációban részesítette. Egy diák üdvözlő beszédére Hakki bey azt felelte, hogy a szultán meghívásának engedelmeskedik és reméli, hogy a nemzet támogatni fogja. Minisztertársaival való tárgyalása előtt a kormány programjáról nem akar nyilatkozni.

A szultán ma délután kihallgatáson fogadta Hakki bey-t és megbizta a kormányalakítással. Valószínű, hogy a kabinet holnap alakul.

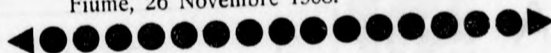
No. 12667
civ.

EDITTO.

Si rende noto che nei giorni 15 e 20 Gennaio 1910 dalle ore 10 ant. in poi verra tenuto in Via Corso Tirolese un pubblico incanto esecutivo di alcuni effetti mobili anteriormente oppignorati e stimati di ragione di Ippolito Bracic ad istanza di Fiumei Kávébehozatali társaság Virág e Comp. p. p. Cor. 641.40 e 291.40 alle condizioni, che la delibera potrà seguire cumulativamente od in lotti separati, al primo esperimento per prezzo on minore della stima ed al secondo esperimento a qualunque prezzo sempre verso pronti contanti e con obbligo nel deliberatorio dell'immediato asporto degli oggetti deliberati.

Regio Tribunale.

Fiume, 26 Novembre 1908.

Tisztességes házból való

magyar kisasszony

állást keres családhoz vagy gyermekek mellé helyben vagy a környéken. —
Cim a kiadóban.

ifj. Latcovich János

FIUME, Kossuth Lajos u. 2.

TELEFON száma 994.

Legolcsóbb női- és férfi divat-áruház. Mennyasszonyi kelen-gyék. Legfinomabb és legdivatosabb gallérok és kézelők, sétapálcák, nap- és esernyők, bőr- és cérnakeztyük. Női övekben nagy választék. Színes és fehér ingek óriási raktára. :-:

Nyakkendők ingyen.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. stb.

VARIETÉ ORIENTALE

Fiume, Via Lavatoio
(Uj Kucich-ház)

Tíz kiváló művészi erőből
összeállított műsor.
Elsőrendű magyar énekesnők.
Kezdet: 9 órakor. Belépti díj 1 korona.
Tulajdonos: Pesaro Vittorio.

Hetedik Évfolyam.

„A Tengerpart”

január 1-én hetedik évfolyamát kezdte meg. Hat esztendő munka van mögöttünk, hat esztendő becsületes munka. Küzdöttünk az igazságért, pártolói voltunk minden nemesnek, szépnek és gyakran egyedül állottunk olyan harcban, amelyben lassan és fokozatosan ugyan, de végül mellénk szegődött a győzelem.

A Tengerpart

ébresztette fel a fiumei magyarságban az összetartás érzetét. Sorra alakultak az utóbbi időben a magyar kulturális intézmények, a régi egyesületek is megerősödtek s most hogy megszabadultuk egy elhibázott, kapkodó politika béklyóitól, bizalommal és fokozott reménységgel nézhetünk a jövőbe.

A Tengerpart

a közönség szeretete és ragaszkodása folytán megingathatlanul erős és e város közéletében hatalmas tényezővé nőtt meg s mi csak természetes feladatunknak tesszük eleget, ha most megerősödött szavunkkal viszont a magunk részéről segítjük és mozdítjuk elő mindazt, a mi a fiumei magyarság anyagi és erkölcsi pozíciójában még megerősítésre szorul. Igen sok még a tennivalónk, de ha ez az ut nehéz és tövises is lesz, mi nem térünk le róla. *Küzdeni fogunk a jövőben is a magyarság igazáért, a magyar szó és a magyar kultúra terjesztéséért társadalomban és közintézményeinkben.* A ki ezt a törekvésünket támadja vagy a ki ellenségeinkkel paktálva hitvány anyagi előnyök fejében elálatni vagy megbénítani igyekszik e küzdelmünket, az szemben találja magával „A Tengerpart”-ot.

A Tengerpart

nem szolgálja senkinek s semmiféle pártnak s nem kötelezi semmiféle tekintet. Kíméletlenül a nyilvánosság elé hurcolunk mindent, amiben ennek a városnak és e város magyarságának kárát látjuk. Azt akarjuk, hogy Fiume **gazdag és hatalmas**, kereskedelmében és iparában döntő súlyú és **érzéseiben magyar** legyen. E munkánkhoz kérjük minden becsületes ember támogatását.

„A Tengerpart”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Hetedik Évfolyam.

„A Tengerpart” előfizetési ára:

Egész évre 24 korona
Fél évre 12 „
Negyedévre 6 „
Egy óra 2 „
Egyes szám ára 6 fillér.

„A Tengerpart”

szerkesztősége és kiadóhivatala:
Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház I. em.
Telefon 229. sz.

Fizetéses gyakornok vagy
fiatal komptoirista
helybeli irodába azonnal felvétetik.
Cim a kiadóban.

SCHÖN I.

Szépség és hajápolási terme

Fiume. Via del Governo 2 II. emelet.
A legújabb módszer szerinti arc-
kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur) vil-
lanyos arcmasszázs (vibrations massage)
szemölcslevétel és arcban levő szőr
eltávolítása, tyukszemvágás stb. Disz-
fésülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások a rendelő
lakásában is elvégeztetnek.

**Bredár Lajos
mosoda és tisztító intézet**

FIUME Via Lavatoio I. Telef. 988.

Specialista pipere,- kelegye- és
gallér tisztításban.**Ertesitem a n. é. közönséget, hogy
asztalos műhelyemet**

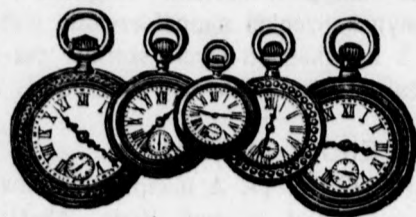
Via Risorta 20. szám alatt megnyitottam.

Jó munkáért kezességet válllok s
javításokat pontosan eszközök.

Meghívásra házhöz jövök.

Kiváló tisztelettel
Brávác József**Butorozott szoba**(villanyvilágítás és fürdőszobával) I. emeleten
kiadó. Cim a kiadóban.Fiume első, legnagyobb és
legjobb hírnevű óraüzlete

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Nattich Henrik - Fiume (Corso)
CHRONOMETER ÉS MŰORÁS.Különlegességi raktár valódi genfi és Glas-
hütte-féle gyártmányú elsőrendű órákban
és chronométerekben.**A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak**
részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

Iroda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 226.
Jégyár: Canale-utca, Steinmann-ház.**GYÓGYHATÁSÚ****DUPLA MALÁTA SÖR**

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör.
A sör hetenként 25 majolika palackot tar-
talmazó eredeti ládákban érkezik frissen a
gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állan-
dóan raktáron van kivitelű és márciusi sör,
1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes
palackot tartalmazó eredeti ládákban

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is
kapnak. — Bárhova házhöz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fű-
szer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Urményi-tér 6.
ABBAZIA
UJDONSÁG!**I. fiumei fényképészeti műintézet**

Via del Pino 8. (a Giardino pubblico közelében).

Naponta este 8 óráig (előzetes értesítés esetén később
is) felvételek villanyvilágítással.

A farsang alatt felvételek jelmezben minden este.

Csakis művészi kivitelű fényképek szállítanak.

Rosenberger B.

nagy butorraktára

Fiume, Via Governo 22 (Corso) Telefon sz. 504.

Modern
hálószobák és ebédlő divánok
eladók**Garami József**

kárpitós mesternél Corsia Deák 26

ORIENT

kávéháza

FIUME, Zichy tér 3.

Kitűnő italok.

Előzékeny kiszolgálás.

Magyar lapok.

MOHOVICH C. A.

FIUME Via Governo TRIEST Via Ponterosso 6

Alapított 1890-ben.

A látható írásu, világhírű

Underwood írógépek

vezérképviselte.

Modern irodaberendezések. - Amerikai butor.
Másoló készülékek. - Mappák. - Bélyegzők. -
Bádog- s email feliratok.

Mechanikai javító műhely.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

„MERCUR“ NYOMDA

cég alatt egy modernül berendezett, a technika legújabb viv-
mányai szerint felszerelt könyvnyomdát nyitottam a Via degli
Operai 14. számú saját házamban.

Mint e téren tíz éves gyakorlattal bíró szakember
módomban van a m. t. nyomtatványrendelő közönség leg-
kényesebb igényeit is kielégíteni és midőn új vállalatomhoz
különösen a fiumei magyarság szíves pártfogását kérem,
vagyok

kiváló tisztelettel

CHILKO JÓZSEF

a „MERCUR“ nyomda tulajdonosa.

Ugyanitt egy jó családból való fiu nyomdásztanulónak felvétetik.

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart,, január 1-én hetedik évfolyamába jutott és oly elterjedésnek örvend, a
milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART“ minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések
is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg
népszerűségét és olvasottságát.

VII. évfolyam!

VII. évfolyam!